

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl samosoudcem Mgr. Miroslavem Makajevem ve věci

žalobce: **J. G., X,**
sídlem X,

proti

žalovanému: **Krajský úřad Středočeského kraje,**
sídlem Zborovská 11, Praha,

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 26. 1. 2024,
č. j. 015149/2024/KUSK,

takto:

- I. Žaloba se odmítá v části, ve které žalovaný rozhodl rozhodnutím ze dne 26. 1. 2024, č. j. 015149/2024/KUSK, o odvolání žalobce proti usnesení Městského úřadu Příbram ze dne 23. 1. 2023, č. j. MeUPB 07006/2023DÚ/Kadl/Kadl.
- II. Ve zbytku se žaloba zamítá.
- III. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci a obsah podání účastníků

1. Žalobce se žalobou podle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), podanou dne 26. 3. 2021, domáhá zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí žalovaného (dále jen „napadené rozhodnutí“), kterým byla zamítnuta jeho odvolání a potvrzena rozhodnutí Městského úřadu Příbram (dále jen „správní orgán I. stupně“) ze dne 23. 1. 2023, č. j. MeUPB 07006/2023DÚ/Kadl/Kadl, a ze dne 13. 2. 2023, č. j. MEUPB 15615/2023DÚ/KADL/KADL. Správní orgán I. stupně svým rozhodnutím ze dne 13. 2. 2023 (dále jen „Rozhodnutí“) uznal žalobce vinným ze spáchání přestupku podle § 125f odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), neboť porušil ustanovení § 10 odst. 3 téhož zákona.

2. Usnesením ze dne 23. 1. 2023 (dále jen „Usnesení“), nebylo vyhověno žádosti žalobce o postoupení přestupkového spisu do místa jeho sídla podnikání.
3. Pokud jde o Usnesení, žalobce namítl jednak nesprávné poučení a jednak nedostatečné odůvodnění. Rovněž poukázal na náklady, které mu v důsledku Usnesení vznikly.
4. Pokud jde o žalobu proti rozhodnutí, uplatnil žalobce celkem 3 žalobní body: 1) neakceptování jeho omluvy z ústního jednání, 2) absenci poučení dle § 36 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, a 3) nesplnění podmínek pro nastoupení odpovědnosti provozovatele dle § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu.
5. Žalovaný ve svém vyjádření uvedl, že chybné poučení v Usnesení žalobci nezabránilo uplatnit odvolání, tudíž tato vada byla zhojena. Pokud jde o postoupení z důvodu vhodnosti, žalovaný uvedl, že toto je na úvaze správního orgánu a neexistuje na ně právní nárok. Pokud jde o otázku omluvy žalobce z ústního jednání, žalovaný označil postup žalobce za typickou procesní obstrukci a zdůraznil, že posouzení řádnosti omluvy je zcela v mezích kompetence příslušného správního orgánu. K otázce podmínek pro odpovědnost provozovatele pak uvedl, že správní orgán I. stupně učinil dostatečné kroky, pokud se neúspěšně pokusil zaslat výzvu tvrzenému řidiči na adresu udanou žalobcem
6. Žalobce podal k vyjádření žalovaného stručnou repliku, jež však nepřinesla nové informace nad rámec podané žaloby.

II. Obsah správního spisu

7. Z oznámení Městské policie Příbram o přestupku ze dne 29. 8. 2022 vyplývá, že dne 28. 8. 2022 byla vozidlu X, jehož provozovatelem byl žalobce, naměřena v Bohutíně rychlost (po zohlednění odchylky) 59 km/h, přičemž na daném úseku byla nejvyšší povolená rychlost 50 km/h.
8. Na výzvu zareagoval žalobce zasláním Smlouvy o nájmu a provozu vozidla ze dne 1. 8. 2022, ze které vyplývá, že od 1. 8. 2022 do 31. 8. 2022 byl nájemcem předmětného motorového vozidla pan V. I. H., nar. X, bytem X. Na základě tohoto oznámení správní orgán poslal nájemci předmětného motorového vozidla dne 26. 9. 2022 předvolání k písemnému podání vysvětlení. Předvolání k podání vysvětlení se správnímu orgánu vrátilo jako nedoručitelné (non reclamé). Zároveň správní orgán požádal PČR Středočeského kraje, odbor cizinecké policie, oddělení pobytových agend o součinnost – o sdělení, zda pan V. H. měl na území ČR republiky realizovaný pobyt v den spáchání dopravního přestupku. PČR Středočeského kraje, odbor cizinecké policie, oddělení pobytových agend správnímu orgánu sdělila, že pan V. H. nemá a nikdy neměl na území ČR realizovaný žádný pobyt, dle zákona č. 326/1999 Sb. o pobytu cizinců na území ČR a o změně některých zákonů. Provedenou lustrací v dostupných evidencích se ani nepodařilo prokázat, že by se osoba tohoto jména na území ČR pohybovala, nebo se ubytovala v některém z ubytovacích zařízení.
9. Následně vydal správní orgán I. stupně dne příkaz, jímž shledal žalobce vinným z přestupku podle § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu, neboť s ohledem na skutečnosti uvedené v bodě 7 rozsudku porušil ustanovení § 10 odst. 3 téhož zákona. Dne 12. 12. 2022 podal žalobce proti tomuto příkazu odpor.
10. Na základě podaného odporu proti příkazu správní orgán I. stupně předvolal žalobce k ústnímu jednání na den 5. 1. 2023. Předvolání bylo doručeno do datové schránky žalobce dne 14. 12. 2023. Dne 3. 1. 2023 správní orgán I. stupně od obviněného obdržel omluvu z ústního jednání z důvodu čerpání řádné dovolené v zahraničí, což doložil ofoceným

potvrzením rezervace z www.booking.com a současně správní orgán požádal o postoupení spisové dokumentace na správní orgán v obci Praha, místní část Praha 6- Dejvice, jelikož v tomto místě se nachází sídlo jeho podnikání.

11. I když správní orgán I. stupně tuto omluvu vyhodnotil jako nedůvodnou – omluva nebyla podána bezodkladně, ani nebyla věrohodně podložena, omluvu obviněného akceptoval (byla to první omluva z ústního jednání) a nařídil nový termín ústního jednání na 24. 1. 2023 a současně žalobce poučil, jak má vypadat řádná omluva. Předvolání k ústnímu jednání bylo obviněného doručeno dne 6. 1. 2023. Dne 19. 1. 2023 správní orgán I. stupně opět obdržel omluvu z ústního jednání, tentokrát z důvodu zastupování klienta u soudu ve stejném termínu, kdy bylo nařízeno ústní jednání. I tuto omluvu správní orgán I. stupně akceptoval a nařídil nový termín ústního jednání na 10. 2. 2023. I v tomto předvolání byl žalobce poučen o podmínkách řádnosti omluvy. Předvolání bylo žalobci doručeno dne 23. 1. 2023.
12. Dne 23. 1. 2023 vydal správní orgán I. stupně Usnesení, kterým nevyhověl žádosti žalobce o postoupení věci na jiný správní orgán.
13. Dne 9. 2. 2023 správní orgán I. stupně od žalobce obdržel omluvu z ústního jednání. Důvodem omluvy byla opět dovolená v zahraničí podepřená kopií potvrzení rezervace na www.booking.com, stejně jako u první omluvy z ústního jednání. Tuto omluvu již správní orgán I. stupně neakceptoval, jelikož nebyla učiněna prokazatelným a ověřitelným způsobem.
14. Dne 13. 2. 2023 vydal správní orgán I. stupně rozhodnutí, kterým shledal žalobce vinným z přestupku podle § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu, neboť s ohledem na skutečnosti uvedené v bodě 7 rozsudku porušil ustanovení § 10 odst. 3 téhož zákona. Za toto jednání uložil žalobci pokutu ve výši 1 500 Kč.
15. Proti tomuto rozhodnutí (stejně jako proti Usnesení) podal žalobce odvolání. Dne 26. 1. 2024 vydal žalovaný napadené rozhodnutí, kterým odvolání žalobce zamítl Rozhodnutí i Usnesení potvrdil.

III. Posouzení věci krajským soudem

16. Soud se nejprve zabýval tím, zda lze žalobu věcně projednat. Dospěl přitom k závěru, že tomu tak zčásti není, neboť nejsou zcela splněny zákonem stanovené podmínky pro řízení o žalobě a tento nedostatek je neodstranitelný.
17. Žaloba proti rozhodnutí správního orgánu je podle § 68 písm. e) s. ř. s. nepřípustná tehdy, *„domáhá-li se přezkoumání rozhodnutí, které je z přezkoumání podle tohoto nebo zvláštního zákona vyloučeno“*. Podle § 70 písm. c) s. ř. s. jsou ze soudního přezkoumání vyloučeny úkony správního orgánu, jimiž se upravuje vedení řízení před správním orgánem.
18. Podaná žaloba směřuje proti napadenému rozhodnutí jako celku. Napadeným rozhodnutím bylo rozhodnuto o odvolání proti dvěma úkonům správního orgánu I. stupně – proti rozhodnutí ve věci samé a proti Usnesení. Právě Usnesení, jímž nebylo vyhověno žádosti žalobce o postoupení věci, je úkonem, který pouze upravuje vedení řízení ve smyslu § 70 písm. c) s. ř. s.
19. Podle § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s. soud usnesením odmítne návrh, je-li podle tohoto zákona nepřípustný. Protože žalobce podal žalobu také proti úkonu žalovaného, který je ze soudního přezkumu podle § 68 písm. e) ve spojení s § 70 písm. c) s. ř. s. vyloučen, postupoval soud podle § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s. a žalobu v této části odmítl. Nad rámec výše

uvedeného soud dodává, že částečným odmítnutím žaloby není žalobce na svých právech žádným způsobem zkrácen, neboť případnou nezákonnost Usnesení lze zohlednit v rámci soudního přezkumu rozhodnutí ve věci samé. Žalobce ovšem žádné námitky proti Usnesení, které by mohly mít vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí ve věci samé, nevznese.

20. Soud ověřil, že žaloba (v části v níž směřuje proti zamítnutí odvolání proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně ve věci samé) byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou a že splňuje všechny formální náležitosti na ni kladené. Napadené rozhodnutí soud přezkoumal v mezích žalobních bodů, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu v době jeho vydání (§ 75 odst. 1 a 2 s. ř. s.), načež shledal, že žaloba není důvodná. Soud ve věci rozhodl bez nařízení jednání, neboť účastníci s tímto postupem vyjádřili souhlas v intencích § 51 odst. 1 s. ř. s. Jednání nebylo třeba nařizovat ani za účelem dokazování, neboť seznámení se s obsahem správního spisu nevyžaduje provádění dokazování (např. rozsudek NSS ze dne 29. 1. 2009, č. j. 9 Afs 8/2008-117, publikovaný pod č. 2383/2011 Sb. NSS a dostupný stejně jako ostatní rozhodnutí správních soudů na www.nssoud.cz). Přiložené čestné prohlášení pana V. H. soud neprováděl, jelikož bylo učiněno až po vydání napadeného rozhodnutí a pro posouzení otázky, zda správní orgán I. stupně učinil dostatečné kroky ke zjištění pachatele přestupku, proto nemůže být vůbec relevantní.
21. V projednávané věci žalobce dovozuje nezákonnost napadeného rozhodnutí z následujících důvodů: neakceptování jeho omluvy z ústního jednání, 2) absenci poučení dle § 36 odst. 3 správního řádu, ve znění pozdějších předpisů, a 3) nesplnění podmínek pro nastoupení odpovědnosti provozovatele dle § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu.
22. Podle § 80 odst. 4 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „přestupkový zákon“) k ústnímu jednání správní orgán předvolá účastníky řízení. Ústní jednání lze konat bez přítomnosti obviněného jen tehdy, jestliže byl řádně předvolán a souhlasí s konáním ústního jednání bez vlastní přítomnosti nebo pokud se na předvolání nedostaví bez náležité omluvy nebo bez dostatečného důvodu.
23. Ve vztahu k obsahově obdobnému ustanovení předcházející právní úpravy dospěl Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 14. 6. 2012, č. j. 1 As 55/2012-32, k závěru, že „*zákon nestanoví přesné ustanovení toho, jak by měla náležitá omluva vypadat. Posouzení náležitosti omluvy nebo důležitosti důvodu bránícího účasti u jednání spadá do diskrečního oprávnění svěřeného správnímu orgánu*“.
24. Z výše uvedeného vyplývá, že správní orgány mají při posuzování řádnosti omluvy z ústního jednání vysokou míru správního uvážení (diskrece), do které soudu nepřísluší zasahovat. Úkolem soudu je tedy pouze posoudit, zda správní orgány nevykročily při uplatnění správního uvážení ze zákonných mezí, tedy zda neodmítly omluvu, která je očividně dostatečná. Soud dospěl po prostudování správního spisu k závěru, že správní orgán I. stupně meze správního uvážení nepřekročil, a to z následujících důvodů. Především je třeba poznamenat, že se jednalo již o třetí omluvu žalobce z jednání a druhou z důvodu dovolené, přičemž v takových případech je zcela logické, že správní orgán I. stupně přistupoval ke třetí omluvě s menší mírou pochopení. K tomu soud dodává, že pokud žalobce plánoval na počátku února 2023 dovolenou, nic mu nebránilo uvést tuto skutečnost správnímu orgánu I. stupně již při předchozích omluvách s žádostí, aby nenařizovaly v uvedeném termínu jednání – soudu je ostatně z úřední činnosti známo, že tímto způsobem advokáti (mezi něž žalobce patří) běžně postupují. Dále soud nemůže přehlédnout, že z potvrzení rezervace předloženého žalobcem nelze zjistit, kdy byla rezervace učiněna – není

tedy zřejmé, zda žalobce k rezervaci dovolené přistoupil se znalostí termínu jednání, či nikoliv. Konečně je pro věc podstatné, že omluvu žalobce nelze rozhodně pokládat za včasnou – žalobce se omluvil z ústního jednání pouhý den před jeho konáním, přičemž tou dobou byl na dovolené již déle než týden – soud naprosto nerozumí tomu, proč se žalobce z ústního jednání neomluvil obratem poté, co mu bylo předvolání doručeno. Shora uvedené skutečnosti zavdávají dostatečné pochybnosti o řádnosti omluvy žalobce a správní orgán I. stupně tak postupoval zcela v souladu s § 80 odst. 4 přestupkového zákona, pokud omluvu žalobce neakceptoval a provedl jednání v jeho nepřítomnosti. První žalobní bod tedy není důvodný.

25. Pokud jde o druhý důvod, pak soud konstatuje, že vypořádání prvního žalobního bodu předurčuje vypořádání žalobního bodu druhého. Žalobce byl totiž poučen, že se s podklady rozhodnutí bude moci seznámit při ústním jednání, čímž správní orgán I. stupně své povinnosti plynoucí s § 36 odst. 3 správního řádu dostal. Jelikož se žalobce tohoto jednání bez náležité omluvy nezúčastnil, sám se o možnost seznámení se s podklady rozhodnutí připravil. Argumentace žalobce, že měl správní orgán I. stupně stanovit nový termín pro seznámení se s podklady, nemá žádné opory v právní úpravě. Druhý žalobní bod tedy rovněž není důvodný.
26. Třetí žalobní bod směřuje do merita věci, tedy do otázky, zda byly v projednávané věci dány podmínky pro nastoupení odpovědnosti provozovatele. Úvodem soud konstatuje, že případy, kdy provozovatel označí řidiče vozidla, lze v zásadě rozdělit do tří skupin. Z první skupiny případů plyne, že pokud správní orgány znají totožnost tvrzeného řidiče, je jim známo v čem protiprávní jednání spočívá (tj. kdy, kde a za použití jakého vozidla k němu mělo dojít), a mají důkazy, ze kterých lze důvodně předpokládat, že vozidlo řídil v době spáchání přestupku, pak mají zahájit řízení o přestupku s tímto řidičem. Pro zahájení řízení s označeným řidičem není nutná jistota toho, že tento řidič přestupek spáchal, jelikož toto zjištění je věcí samotného řízení o přestupku. Pokud správní orgány nebudou mít rovnou dostatečné podklady pro zahájení řízení s tvrzeným řidičem, pak se musí pokusit zjistit jeho totožnost. Až v případě, že totožnost řidiče nezjistí, mohou zahájit řízení s provozovatelem vozidla. Ve druhé a třetí skupině případů nebyly dány uvedené podmínky pro zahájení řízení o přestupku přímo s tvrzeným řidičem. Tyto druhé dvě skupiny se pak liší navzájem tím, že zatímco ve druhé skupině správní soudy seznaly, že aktivita správních orgánů ke zjištění skutečného pachatele přestupku nebyla dostatečná, ve třetí skupině správní orgány nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku učinily (srovnej rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 11. 2021, č. j. 8 As 222/2019-61, a judikaturu tam odkazovanou).
27. V projednávané věci soud předně konstatuje, že správní orgány nedisponovaly dostatečnými důkazy, že vozidlo skutečně řídil označený řidič (měly k dispozici pouze tvrzení provozovatele – toto bylo sice podloženo nájemní smlouvou, nicméně správní orgány neměly ani postaveno na jisto, že v nájemní smlouvě uvedená osoba vůbec existuje). Druhou otázkou mezi účastníky je, zda kroky učiněné správním orgánem I. stupně ke zjištění řidiče byly dostatečné. Soud dospěl k závěru, že byly. Správní orgán I. stupně se pokusil doručit tvrzenému řidiči předvolání k jednání na žalobcem uvedenou adresu. Tvrzený řidič však nijak nereagoval, přičemž správní orgán I. stupně zjistil z informací od cizinecké policie, že žalobcem označený řidič neměl v uvedeném období (ani nikdy předtím) na území ČR žádný pobyt. Za dané situace, kdy označený řidič, cizí státní příslušník, nepřebíral písemnosti a nebyl ani žádný doklad o tom, že by se v uvedeném období na území ČR vůbec nacházel, má soud za to, že možnosti správního orgánu ke zjištění pachatele přestupku byly

vyčerpány. K tomu soud pro úplnost doplňuje, že situace je odlišná od situace řešené Nejvyšším správním soudem v rozsudku ze dne 25. 3. 2020, č. j. 9 As 311/2018–27, jelikož v obou věcech sice měl provozovatel k dispozici nájemní smlouvu, nicméně ve věci řešené Nejvyšším správním soudem označený řidič písemnosti přebíral (a nebyly tak pochybnosti ani o jeho existenci, ani o jeho dostupnosti). Nad rámec nutného odůvodnění soud doplňuje, že otázku, zda bylo namístě zahájit řízení s žalobcem jako provozovatelem, je třeba posuzovat dle skutkového stavu v době, kdy správní orgán I. stupně odložil věc řidiče a zahájil řízení s provozovatelem. Žalobcem k žalobě přiložené prohlášení označeného řidiče (datované dokonce až po vydání napadeného rozhodnutí), tak nemá pro posouzení této otázky žádný význam.

IV. Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

28. S ohledem na výše uvedené dospěl soud k závěru, že žaloba není důvodná, a proto ji (v části, v níž nebyla odmítnuta) zamítl (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).
29. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 a 3 s. ř. s. Žalobce nebyl v řízení úspěšný, právo na náhradu nákladů řízení proto nemá. Úspěšnému žalovanému náklady nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly. Ve vztahu k odmítnuté části žaloby účastníkům náhrada nákladů řízení nenáleží.

Poučení :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 14. května 2024

Mgr. Miroslav Makajev, v. r.
samosoudce